

ROMAN

THE NEW YORK  
TIMES  
BESTSELLER  
YAZARI

LAURIE R.  
KING

# MERYEM'İN MEKTUBU

20.  
YÜZYILIN  
EN İYİ  
POLİSİYE  
ROMANI

ÇEVİRİ: MÜGE ATALAY BAYYURT

# pörtakal

## MERYEM'İN MEKTUBU

Laurie R. King

## EDİTÖR

Tuğçe İnceoğlu

## ISBN

978-975-2468-18-4

## PORTAKAL KİTAP

Cağaloğlu, Hocapaşa Mahallesi  
Ankara Caddesi, N° 18 Kat: 1 / C

Fatih / İstanbul

T. 0212 511 24 24

P.K. 50 Sirkeci / İstanbul

Kültür Bakanlığı Yayıncılık

Sertifika N° 12755

## PORTAKAL KİTAP | 26

Roman | 22

## KAPAK / İÇ TASARIM

Ravza Kızıltuğ / Tamer Turp

## 1. BASKI

Nisan 2018, İstanbul

## BASKI VE CİLT

Sistem Matbaacılık

Yılanlı Ayazma Sok. No: 8

Davutpaşa-Topkapı/İstanbul

Telefon: (0212) 482 11 01

Matbaa Sertifika No: 16086

[www.portakalkitap.com](http://www.portakalkitap.com)

[portakal@portakalkitap.com](mailto:portakal@portakalkitap.com)

[f](https://www.facebook.com/portakalkitap) [i](https://www.instagram.com/portakalkitap) /portakalkitap

[t](https://www.twitter.com/KitapPortakal) /KitapPortakal

## YAYIN HAKLARI

© *A Letter of Mary: A Novel of Suspence Featuring Mary Russell and Sherlock Holmes*  
(*A Mary Russell Mystery*) adıyla Penguin Random House LLC'nin alt markası Bantam  
Books tarafından yayınlanan bu eserin her hakkı AnatoliaLit Ajans aracılığıyla anlaşmalı  
olarak Portakal Kitap, L-M Leyla ile Mecnun Yayıncılık San. Tic. ve Anonim Şirketi'ne aittir.  
İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

## BİRİNCİ BÖLÜM

*14 Ağustos 1925, Salı-24 Ağustos 1925, Cuma*

*Kalem bir adamın dikkatini çekmek ve  
hırsını körüklemek için harika bir gereç...*

—**JOHN ADAMS**

# BİR

$\alpha$

*alfa*

Çalışma masasının üzerine, yorgun gözlerimin hemen önüne atılan zarf, okuduğum notlardaki İbranice siyah harflerin üzerine düştü. Bu ani değişiklik karşısında şaşırıp toparlanmaya çalıştım ama işime tekrar odaklanamayınca vazgeçtim.

Homurdanarak sandalyeme yaslandım, tel çerçeveli gözlüğümü çıkarıp notların üzerine bıraktım ve ellerimi gözlerimin üzerine koyup bir dakika öylece oturdum. İşimi böyle pervasızca bölen kişi odada gezindi; onun elindeki zarflara şöyle bir göz gezdirip kimilerini çöpe attığını, sonra hole gidip oradaki masanın üzerine ağır bir zarf bıraktığını -Bayan Hudson'ın Avustralya'daki kızının ona her ay yolladığı mektubun bu defa iki gün önceden geldiğini fark ettim-, sonra gelip bir omzunu masamın yanındaki kitaplığa yasladığını duydum. Hiç şüphesiz pencereden dışarı, Manş Denizi'ne bakıyordu. Avuçlarımı yanan gözlerimden çekip serin parmaklarımı yüzüme yasladım ve sonra kocama bir şeyler söylemeye başladım.

“Biliyor musun Holmes; Chicago’da çok başarılı bir doktor olan büyük amcam vardı ama fazla kitap okuduğu için gözleri körelmeye başlayınca kariyeri yarım kaldı. İnsanın ufacık bir optik kas ağı yüzünden geleceğini yitirmesi korkunç olsa gerek!” Kısa bir sessizliğin ardından, “Gerçi sonrasında altın madencilerine yumurta ve pantolon satarak zengin oldu,” diye ekledim. “Bu kimden gelmiş?”

“Sen optik kaslarını *meteg*’lerle *patah*’larına saklayasın diye ben sana okuyayım mı Russell?” Sesindeki yakınmaya varan alay, endişeli sözlerine gölge düşürüyordu. “Yazık, karımın hırslarının sekreteri oldum! Lütfen homurdanma Russell. Bu çok yakışsız bir ses... Bir bakayım.”

Kolunu çalışma masama uzattığını hissettim ve mektubun yerinden alındığını duydum.

“Zarf, Paris’teki Hôtel Imperial’in zarfı; Hôtel Imperial denince de aklıma içe göçmüş şilteler ve gecenin bir yarısında gardıroptan gelen garip sesler geliyor. Zarfın üzerinde sadece *Mary Russell* yazıyor, unvan falan yok. El yazısı ilginç ama... Kesin bir kadına ait, gerçi kalemi elinde inceden erkek gibi tutan bir kadın... Belli ki iyi eğitilmiş biri; o biraz da yanıltıcı, modern tabiri kullanırsak ‘profesyonel bir kadın’ diyebiliriz. Gerçi bence bu kadın geçinmek için kadınlığını kullanmıyor. T’leri sabırsız biri olduğunu gösteriyor, dikey harflerinden de hırslı olduğu anlaşılıyor. Fakat dikkatli biri olduğu s’ler ve a’larından belli ve her bir satır sonunun bu kadar düzgün olması da ne kadar otoriter biri olduğuna işaret ediyor. Ya Fransız ve İngiliz posta sistemine çok güveniyor ya da zarfın üzerine kendi adını ya da oda numarasını yazmaya gerek görmeyecek kadar kendinden emin... Bence ikincisi.”

Bu analiz devam ederken ben pencerenin önünde duran eşimi daha iyi inceleyebilmek için gözlüğümü yeniden taktım. Zarfın üzerine; elinde sanki nadir bulunan, kesilmemiş bir elmas tutan bir kuyumcu gibi eğilmişti. Çok tanıdık bir şeye bir yabancıнын gözüyle baktığım, garip bir an yaşadım.

Sherlock Holmes sekiz sene önce Sussex’te ilk karşılaşmamızdan bu yana fiziksel açıdan çok az değişmişti. Saçı biraz seyrelemiş, epeyce ağarmıştı ve göz kapakları daha da düşmüştü. Bu hâliyle uzakları gören, keskin gagalı yırtıcı bir kuşa her zamankinden daha çok benziyordu. Hayır, vücudunda öyle çok da büyük değişiklikler olmamıştı; asıl farklılık içinden geliyordu. Gençliğinde, hatta benim daha doğ-

madığım yıllarda onu yöneten coşkun tutkuları sakinleşmişti ve bir zorluk olmayınca hissettiği ızdırıp, onu morfin iğnelere sevk eden bıkkınlık artık paydos etmişti. Ya da bana öyle geliyordu.

Uzun bir yoldan gelmiş zarfı yoklayan uzun parmaklarını seyrettim. Gözleri her mürekkep lekesine ve kâğıdın, mürekkebin ve pulun tüm özelliklerine dikkat kesilmişti. Sherlock Holmes'un aslında canının sıkıldığını bir anda anlayıverdim. Bu beni üzdü. Hiçbir insan, özellikle de hiçbir kadın evliliklerinin kocasını sıkıdığı düşünmek istemez. Bu endişe verici fikri kafamdan attım, ağrıyan sağ omzumu ovuşturdum ve biraz rahatsız olmuş bir tavırla konuştum.

“Holmescuğum bu yaptığın abesle iştigal. Zarfı açıp gönderenin kim olduğuna bakarsan işimizi kolaylaştırırsın.”

“Her şey sırasıyla Russell... Zarfın arkasında ve önünde başka birine ait yağlı parmak izleri görüyorum. Fakat sanırım bunları göz ardı edebiliriz; çünkü bu izler bizim postacının, hani şu bisikleti devamlı tamirat isteyen oğlanın el izlerine benziyor.”

“Holmes *patah*'larım beni bekliyor. Mektup?”

“Bir dedektifin sabırlı olması gerekir Russell. Aynı şeyin bir akademisyen için de geçerli olduğunu düşünürdüm. Neyse, dediğin gibi olsun.”

Döndü, ucuz zarfın ağzını bir bıçakla açtıktan sonra bıçağı şöminenin tahta rafının üzerine küt diye bıraktı. Hışır hışır sesler duyuldu. Sonra bundan büyük keyif alıyormuş gibi yüksek sesle mektubu okumaya başladı.

“Sevgili Bayan Russell' diye başlıyor, üzerinde dört gün öncesinin tarihi var.”

Sevgili Bayan Russell,

Size böyle hitap ettiğim için umarım bana gücenmezsiniz. Evlendiğinizin farkındayım ama kadının kendisinin de bunu istediği bana beyan edilmedikçe, ona kocasının soyadıyla hi-

tap etmek içimden gelmiyor. Gücendiyseniz lütfen özürlerimi kabul edin.

Ben Dorothy Ruskin; şahsımı belki birkaç sene önceki Filistin ziyaretinizden hatırlarsınız. O zamandan beri oradayım, kendi kazılarım için finansman bulana dek üç kazının başında duruyorum. Olası sponsorlarımla görüşmek ve belli ki ölüm döşeğindeki annemi görmek için eve çağrıldım. Hazır İngiltere’deyken sizinle görüşmek istediğim bir konu var ve eğer uygunsanız gelip sizi birkaç saatliğine görebilsem çok sevinirim. İşlerim bitince hemen Filistin’e döneceğim için, ayın yirmi ikisi ya da yirmi üçü çok iyi olur. Lütfen günü ve zamanı aşağıdaki adrese bir telgraf göndererek bildirin.

Konunun sizin çalışma alanınız için enteresan ve bir hayli önemli olduğu kanımsındayım, aksi takdirde sizi ve kocanızı rahatsız etmezdim.

Sizden cevap bekliyorum.

En derin saygılarımla,

Dorothy Ruskin

“Aşağıda Hôtel Imperial’in adresi yazıyor,” diye ekledi Holmes.

Mektubu Holmes’un elinden aldım ve ince otel kâğıdının üstündeki el yazısına çabucak göz gezdirdim.

Öylesine, “Gerçi dolma kalem kaliteliymiş,” dedim. “Onunla görüşelim mi?”

“Biz mi? Russellcığım ben, kendisi henüz oy kullanamasa da, en azından arkadaşlarını bir erkek kendisine eşlik etmeden görebilecek, hür bir kadının kocasıym.”

“Eşeklik etme Holmes! Kadın belli ki ikimizi birlikte görmek istiyor, yoksa o son cümleyi yazmazdı. Onu çaya çağuralım. Çarşamba mı, Perşembe mi?”

“Bayan Hudson Çarşambaları yarım gün çalışıyor. Bayan Ruskin Perşembe gelirse daha iyi bir çay sofrasına oturabilir.”

“Teşekkür ederim Holmes!” dedim haşın bir tavırla. “Çok iyi yemek yapamadığımı biliyorum ama bunu yüzüme vurmama gerek de görmüyorum. Ona istediği gün gelebileceğini ama Perşembe'nin daha uygun olduğunu yazacağım. Acaba ne istiyor?”

“Sadece kadınların çalışacağı bir arkeolojik kazı için para, merak edilecek bir şey yok. İngiliz yetkililer ve Siyonistler bunu hep yapıyordur, öyle değil mi? Hacıları ve turistleri ne çok çekeceğini bir düşün. Bu nasıl olmuş da Amerikalıların aklına gelmemiş, hayret!”

“Holmes yeter! Git artık lütfen! Çalışmam lazım.”

“Gel, yürüyüşe çıkalım.”

“Şimdi olmaz. Ama bu akşam belki bir saatliğine ara verebilirim.”

“Akşam olduğunda Hazreti İshaya'dan başka bir şey düşünemeyecek ve yürüyüş sırasında sinir bozucu bir arkadaş olacaksın. Güzel bir öğleden sonra olmasına rağmen kırk dakikadır ağrıyan omzunu ovduğuna göre demek ki çıkıp biraz temiz hava alman lazım. Gel haydi!”

Uzun parmaklı elini bana uzattı. Önümdeki kitabın bitişik satırlarına baktım, dolma kalemimin kapağını taktım ve Holmes beni çekip yerimden kaldırırken ses çıkarmadım.

\*\*\*

Sahile inmek yerine falezlerde yürüdük ve martuların bağırılarıyla aşağıdaki dalgaların sesini dinledik. Tuzlu deniz havası ciğerlerime doldu, zihnimi açtı, köprücük kemiğimdeki ağrıyı dindirdi ve en sonunda İbranice dilbilgisinin inceliklerini bırakıp çalışma masamın üzerinde duran mektubun ne anlama geldiğini düşünmeye başladım.

“Filistin'deki arkeoloji çalışmaları hakkında ne biliyorsun Holmes?”



“Dört buçuk sene önce oraya gittiğimizde gördüğümüz rutubetli ve tehlikeli yer altı mahzenleri dışında neredeyse hiçbir şey. Ama kısa süre içinde çok daha fazla şey öğreneceğimi düşünüyorum.”

“O hâlde sence de Bayan Ruskin’in mektubunun altından bir şeyler çıkacak, ha?”

“Russellcığım ben kırk sene boşuna dedektiflik yapmadım. Bir sorunu, o daha kendisinin sorun olduğunu bilmeden anlarım. Şu senin Bayan Ruskin’i -senin Bayan Ruskin’in olmadığını biliyorum ama bence yine de öyle- tek başına görmeni söylememe rağmen; bence Bayan Ruskin bu bulmacayı sadece akademik teolojinin ufuktaki parlak genç yıldızı Bayan Russell’la değil, Holmes ve Russell’la paylaşmak istiyor.” Sonra kibarca, “Tabii eğer ihtiyarlık yüzünden burnu büyüklük ettiğimi düşünmüyorsan,” diye ekledi.

“Burnu büyüklük, belki ama ihtiyarlık, asla!”

Ayağa kalktım ve kıydan uzaklaşan ufak bir balıkçı teknesini seyrettim. Bir yandan da ne yapacağımı düşünüyordum. Çalışmam yavaş ilerliyordu ve yarım gün ara vermek bile iyi bir fikir değildi. Diğer taraftan o garip yaşlı kadınla biraz vakit geçirmek güzel olabilirdi, onu çok iyi hatırlıyordum. Hem bu iş Holmes’un da ilgisini çekmiş benziyordu. En azından ben onun için ne yapmam gerektiğine karar verene dek bu iş onu oyalardı.

“Pekâlâ, öyleyse bir gün önce, Çarşamba gelsin. Ona öğlen trenine binmesini önereceğim. Bayan Hudson’ı çay için önceden bir şeyler hazırlamaya ikna ederiz, böylelikle konuğumuzun sağlığını da tehlikeye atmayız. Bu arada ben yarın şehre gidip British Museum’a uğramayı düşünüyorum. Sen de gelir misin?”

“Ancak akşam da kalırsak... Covent Garden’da Çaykovski’nin keman konçertosunu çalacaklar.”

Bunun bana vakit kaybettireceğini bilsem de aldırış etmeden, “Peki, Simpsons’da yemek yiyelim mi?” diye ekledim.

“Tabii ki.”

“Sen benimle müzeye gelecek misin?”

“Belki şöyle bir uğrarım. Müzenin az ilerisindeki küçük, sık bir galerinin sahibi beni şu İspanyol Picasso’nun geçen ay onlar için bulduğum tablosuna bakmaya çağırırdı. Nerede durduğunu görmek istiyorum; onu rıhtımda bir depoda bulmuştum, yeni yeri daha iyi mi bir bakayım. Açıkçası emin değilim.”

“Tamam o zaman,” dedim. Fakat Holmes bir anda karşıma geçti, ellerini omuzlarıma koyup yüzünü yüzüme yaklaştırdı.

“İtiraf et Russell. Sıkıldın.”

Ben de kendisi için aynı şeyi düşündüğümden ona yalnızca baka kaldım.

“Fransa’dan döndüğümüzden beri bir senedir kitaplarına gömüldün. Sen kendini sadece bir akademisyen olduğuna inandırıp kandırabilirsin ama beni kandıramazsın. Sen de bir şeyler yapmak için en az benim kadar açsın.”

Lanet olsun, haklıydı! Fakat yanıldığı bir nokta da vardı; erkekler meseleleri basitleştirmeye meyillidir ve benim hayatımda kendisinin olmadığı kısmı göz ardı etmek işine geliyordu—ama yine de o bunu söyler söylemez bahsettiği açlığın kendi içimde de uyandığını hissettim. Geçmişte hayatın büyük çekiciliğini hep sıkıntılı durumlarda hissetmiştim; uçurumun kenarında yürürken, tehlikeli bir düşmanın karşısında, zor bir bulmacayı çözerken.

Fakat söz konusu uyanış uzun soluklu olmadı, bu fanteziyi hiç acımadan başımdan savdım. Dorothy Ruskin’in bir bulmacası varsa bile, muhtemelen basit ve bayık bir bulmacaydı. İç geçirdim, sonra Holmes’un suratına hâlâ baktığını fark edince kahkahayı bastım.

“Holmes biz iflah olmaz romantikleriz!” dedim ve dönüp geri eve yürüdük.

## İKİ

β

*beta*

Sözleştiğimiz Çarşamba günü öğleden hemen önce, Bayan Ruskin’i karşılamak için eski Morris arabamla tren istasyonuna gittim. Onunla Eriha yakınlarında görüşmemizin üzerinden dört buçuk sene geçmişti. Kendisini nerede olsa tanırdım ama değişmişti. Kısa kesimli saçları artık tamamen beyazlamıştı. Trenden kapkara bir gözlükle ve sağ bacağı tutarak indi. Başta beni görmeyip elinde haki renkli, kocaman kanvas çantasıyla etrafa bakınarak durdu. Platformda ona doğru ilerlerken yanıldığımı fark ettim—bazı şeyler hiç değişmemişti. Yüzü çöl güneşi yüzünden hâlâ kapkaraydı, hâlâ geçit törenine çıkmış asker gibi dimdik duruyordu ve üzerinde hâlâ Süfrajetlerin başlarda giydikleri bol pantolonların garip bir versiyonu ile gömlek, ceket ve Filistin’de gördüğüm uzun konçlu botlar vardı. Botlar ve kıyafetler yeni gözüküyordu; günün modasına uygun olmasalar da Fransız malı gibiydiler.

“İyi günler Bayan Ruskin,” diye seslendim. “Sussex’e hoş geldiniz!”

Başımı çevirdi. Geniş yerlere ve yerel kazıcılara emretmeye hazır sesi eski istasyonda yankılandı.

“Bayan Russell sahiden siz misiniz? Sizi gördüğüme sevindim. Benimle görüşmeyi bu kadar kısa sürede kabul ettiğiniz için size teşekkür ederim.”

Nasırlı eliyle elimi sıktı. Onu arabanın yanına götürdüm, binmesine yardım ettim, motoru çalıştırdım ve bacağımanın neyi olduğunu sordum.

“Oh, evet, çok fena! Kalaslar çökünce çukura düştüm. Bacağım kötü bir şekilde kırıldı, bir ayımı Kudüs’te sırtüstü yatarak geçirdim. Ne büyük şanssızlık! Hem de tam kazı sezonunun ortasında... Kazıların yarısını kaçırdım. Artık daha sağlam kalaslar kullanıyoruz.”

O kesik kesik gülünce ben de tebessüm ettim.

“Kazılarda bulduklarınızın bir kısmını geçenlerde British Museum’da gördüm,” dedim. “Şu Hitit kabartması ve tabii ki mozaik zemin muhteşimdi. Nasıl öyle güzel maviler yapabiliyorlarmış?”

Söylediklerime memnun oldu ve sanat ve mozaik üzerine aklımın pek de almadığı ve ben arabayı evin önünde park edinceye dek süren teknik açıklamalara girişti.

Holmes arabanın sesini duyunca bizi karşılamak için dışarı çıkmıştı. Misafirimiz arabadan beceriksizce indi ve onun yanına gidip elini uzattı, sonra biz içeri girinceye dek konuştu.

“Bay Holmes sizi bu sefer kılık değiştirmemiş bir hâlde ve kendi evinizde gördüğüme memnun oldum. Gerçi itiraf edeyim, maşlah size beyaz erkeklerin çoğundan daha fazla yakışıyordu ve o vakit teninizi kusursuz boyamıştınız. Çok iyi görünüyorsunuz. Kaç yaşındasınız acaba? Kaba bir soru, biliyorum ama yaşlanmanın avantajlarından biri işte—insanlar kabalığınızı göz ardı etmek zorunda kalıyor. Öyle mi? Benden sadece birkaç yaş gençmişsiniz, daha çok yirmilerinizde gibi duruyorsunuz. Belki ben de evlenmeliyim. Ama artık geç kalmış sayılırım, sizce de öyle değil mi? Bayan Russell -Size böyle dememde bir sakınca var mı, yoksa Bayan Holmes’u mu tercih ediyorsunuz? O hâlde Bayan Russell- biliyor musunuz, tanıdığım en akıllı üç adamdan biriyle evlendiniz. Erkeklerin çoğu kafasını pek kullanmaz—enerjilerini kâğıt oynayıp para kazanmaktan başka bir şeye harcamazlar. Burunlarının önündeki şeyi görmezler, genellemelerde bulunup dururlar. Ne dediniz? Diğer ikisi mi? Oh, evet; biri

Provence’da bir şarap üreticisiydi, ufak bir bağı vardı, kırmızı şarabı gözünüzden yaş getirirdi. Öteki ise yedi eşli bir Arap şeyhiydi, öldü. Kendisi adını bile yazamazdı ama tüm çocukları üniversiteye gitti. Kızları da... Onu buna ben ikna ettim. Ha ha!”

Kahkahası odanın duvarlarında yankılandı, kulaklarımızda çınladı.

Öğle yemeğimizi dışarıda, büyük kızıl kayın ağacının altında yedik. Misafirimiz yemek boyunca bize savaş sonrası tekrar hız kazanan Filistin’deki kazıların nasıl gittiğine dair bir sürü hikâyeye anlattı. Bölgedeki İngiliz Mandası arkeolojiyi bir bilim dalı olarak görüp çalışmaları onaylıyordu.

“Savaştan önce durum şaşırtıcıydı. Neyin nasıl yapılacağı bilinmiyordu. İnsanlar etrafta gönüllerince dolanıyor, o sırada bulduklarından fazlasını yok ediyordu. Yerel kazıcılar ellerinde kazıp buldukları muhteşem şeylerle geliyordu ama bunların tarihini saptayabilmek ya da nereden geldiklerini bilebilmek mümkün değildi. Tek yapabildiğimiz onları bir müzeye vermek; önlerine de üzerinde, ‘KAYNAK: BİLİNMIYOR; TARİH: BİLİNMIYOR’ yazan bir kart koymaktı. Zarar ziyan işler...”

“Petrie müzelerin birer morg ya da lahit olduğunu söylememiş miydi?” diye sordum.

“Mezarlık,” diyerek beni düzeltti. “Müzelere, ‘katledilmiş kanıtların kasvetli mezarlıkları’ diyor. Ne güzel bir tanım değil mi? Bunu keşke ben yazsaydım...” Kelimeleri uzatarak aynı şeyi bir kere daha söyledi. “Ve savaş sırasında, Tanrım! O yılları, askerlerin duvarları ve heykelleri hedef tahtası olarak kullanmasına engel olmaya çalışarak geçirdim! Ne büyük aptallık! Karargâhlardan birinde Bronz Çağı’ndan kalma bir kuyunun tuvalet ve çöplük olarak kullanıldığını fark ettim. Tabii geri zekâlılar kendi su rezervlerinin de oraya bağlı olduğunu fark etmemişti. Söylemek gerekirdi, biliyorum ama ilahî adalete müdahale etmek bana mı kalmış? Ha ha!”

“Ama artık kazıların çoğunda herhâlde daha dikkatli hareket ediliyor,” dedim. “Reisner’in katman bilim teknikleri savaştan önce bile epey kullanılıyordu. Hem Eski Eserler Departmanı bu işlere göz kulak olmuyor mu?”

British Museum’daki yardımsever uzmanlardan birinin verdiği hızlı dersler sayesinde en sonunda akıllıca sorular sorabiliyordum.

“Oh, evet, kesinlikle işler hızla gelişiyor. Tabii artık benim gibi amatörlerle yer yok, gerçi yine de döndüğümde çizim yapıp notlar almama izin verecekler. David Şehri’nin açılmasından bahsediliyor, bu çok heyecan verici! Ama bir yandan da çuvallarında şahane şeylerle, kil ve bronz heykelciklerle çıkagelen Bedeviler var. Geçen ay harika bir sedef oyma getirdiler, muhteşem bir şeydi; ayinde kullanılan bir şey, tarihî açıdan hiçbir kıymeti yok tabii. Adam getirdiği şeyin çölde nereden çıktığını bize söylemeyince arkeolojik bağlamda bir yere oturtamadık. Yazık oldu. Oh, evet, ben de biraz buna benzer bir şey için buraya geldim. Çantam nerede?”

Çantayı salonda gelişigüzel bıraktığı sehpanın üzerinden alıp ona getirdim. Bayan Ruskin çantayı açtı ve içindeki kitapları, kıyafetleri, kâğıtları epeyce eşeleyip en sonunda bir Arap’ın siyah-beyaz poşisine sarılı, kare formunda bir şey çıkardı.

Oymalı kakmalı, küçük tahta kutuyu gösterip, “İşte!” dedi. Kutuyu önüme bıraktıktan sonra eğildi ve diğer eşyaları çantasına geri yerleştirdi. “Şuna bir bakmanızı ve bana ne düşündüğünüzü söylemenizi istiyorum. Sözüm ona iki uzmana gösterdim, ikisi de erkekti tabii ki; şöyle bir bakıp sahte olduğunu söylediler, birinci yüzyıldan kalma bir papirüs olamazmış. Ama ben bundan o kadar da emin değilim. Gerçekten değilim. Belki değersiz bir şeydir ama kime vereyim diye düşünürken aklıma siz geldiniz. Kime isterseniz gösterin. İstedığınızı yapın. Ne düşündüğünüzü merak ediyorum. Evet evet, bakın. Bu arada biraz daha çay kaldı mı Bay Holmes?”

Kutu avcuma sığıyordu ve kolayca açıldı. İçinde; yumuşak bir yatağın üzerinde, kenarlardan rengi iyice atmış, ufak bir papirüs rulosu duruyordu. Papirüse parmağımın usulca dokundum. Kâğıt hafifçe hışırdadı.

“Oh, epey sağlam bir şey... Ben açtım, iki uzman zaten hiç özen göstermedi. Biri çok iyi bir kopya olduğunu söyledi ama bunun elim nasıl geçtiği düşünüldüğünde bu tam bir saçmalık! Diğeri bunun muhtemelen Haçlı Seferleri sırasında deli bir kadının elinden çıktığını söyledi. Uzmanlarmış, peh!” Bayan Ruskin ellerini havaya kaldırıncı Holmes güldü. “Her neyse, uzmanlar ciddiye almadığına göre biz amatörler ne istiyorsak yapabiliriz. Papirüs sizindir. Ben incelemeye başlamıştım ama gözlerim artık böyle ince işler için uygun değil.” Koyu camlı gözlüğünü çıkardığında güzel, mavi gözlerinin bulanıklaştığını gördük. “Paris’teki doktorlar güneş yüzünden olduğunu, bu sinir şeyleri takarsam ve devamlı içerilerde kalırsam beş yıla düzeleceğini söylüyor. Onlara çalışamayacaksam bunun bir kıymeti olmadığını söyledim ama erkek oldukları için anlamadılar. Ah, kazıma başlayabilmek için para bulabilirsem beş yıl dayanırım ve sonra da seve seve emekliye ayrılırım. Bunun sizinle bir ilgisi yok tabii ama el yazmasını size bu yüzden veriyorum.”

Narin ruloyu kutusundan aldım ve masanın üzerinde dikkatle açtım. Holmes kâğıdın sağ alt köşesini iki parmağıyla tuttu ve ben de Yunanca olduğu için sol üst köşeden başlayan yazıya baktım. Metin düzgün bir yazıyla yazılmıştı ama kırk beş santimlik papirüsün her yeri leke içindeydi ve kenarları epey zarar görmüştü, öyle ki metin yer yer okunmuyordu. Eğilip ilk kelimelere baktıktan sonra durdum. Garipti; doğru okuyor olamazdım. Geri döndüm ama yine aynı şeyleri okudum ve en sonunda şaşkınlık içinde başımı kaldırıp Bayan Ruskin’e baktım. Çayını içiyor ve bana haylaz bir ifadeyle, eğleniyormuş gibi bakıyordu.

“Uzmanların neden reddettiğini anladınız herhâlde?”

“Orası anlaşılıyor ama—”

“Ama onlara neden güvenemiyorum?”

“Bunu ciddi ciddi düşünüyor ola—”

“Oh ama düşünüyorum. İmkânsız değil. Mümkün görünmediğinin farkındayım ama eğer birinci yüzyılda liderliğin nasıl olması gerektiğine dair tüm peşin hükümleri bir kenara bırakırsak imkânsız da değil. Elli senedir böyle el yazmalarıyla haşır neşirim ve bu metin ilgilendiğim dönemin biraz dışında kalsa da kusura bakmayın ama bana yakın zamanda düzenlenmiş bir taklit ya da Haçlılardan birinin karısının hülyaları gibi gelmiyor.”

Onun sahiden ciddi olduğunu en sonunda anladım. Ona hayretler içinde, ağzım bir karış açık kalmış hâlde baktım.

O sırada Holmes hayran olunası bir sabırla araya girip, “Bana da açıklar mısınız?” deyince ona döndüm.

“Nasıl başladığına bir bak Holmes!”

“Sen tercüme et lütfen. Bir zamanlar bildiğim Yunancayı unutmak için çok uğraştım.”

Gözlerime inanamayarak güvenilmez kelimelere baktım ama yazılanlar aynıydı. Lekeli ve eski olsalar da okunur hâldeydiler.

Yavaşça, “Bir mektuba benziyor,” dedim. “Mariam ya da Mary\* adında bir kadından... Yeşua'nın, yani ‘Mesih’ İsa'nın havarisi olduğunu söylüyor ve mektubu Mecdel'deki kız kardeşine yazmış.”

---

\* Meryem.



## ÜÇ

γ  
*gama*

Holmes piposuyla ilgilenirken dudakları hafifçe kıpırdıyor, gözleri Bayan Ruskin’inkiler gibi parlıyordu.

Sadece, “Anlıyorum,” dedi.

“Ama böyle bir şey mümkün de—” diyecek oldum. Fakat Bayan Ruskin sözümü kesti.

“Gayet de mümkün! Eğer Yunanca Eski Ahit’i ‘havari’ kelimesine sonradan yüklenen anlamları bir kenara bırakarak dikkatlice okursanız, Mecdelli Meryem’in sahiden de bir havari olduğu ve hatta diğer -erkek- havarilere Efendilerinin yeniden dirildiği haberiyle gönderildiği bile anlaşılıyor (Zaten Yunanca *apostellein* fiili de ‘başka bir yere göndermek’ demek ya). On ikinci yüzyılın sonlarına kadar kendisinden ‘havarilerin havarisi’ diye bahsediliyordu. Yunanca Eski Ahit’te yavaş yavaş gözden kaybolmasının pek de bir önemi yok. Sadece Yahudiliğin garip mezheplerinden biri olarak görülen oradaki kilisenin bir mensubu olarak Kudüs’te kalsaydı, ona dair tüm izler 70 senesinde şehrin yıkılmasıyla zaten kolayca ortadan kaybolurdu. O zaman hâlâ hayatta olsa yaşlı bir kadın olurdu; İsa 30 yılında öldürüldüğünde Mecdelli Meryem’in yirmi yaşında falan olması lazım. Ama imkânsız demek? Ben bu kelimeyi o kadar kolay kullanmazdım Bayan Russell, kesinlikle kullanmazdım.”